880/11

Den 28. november 2011 blev i sag nr. 79.084:

xxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxx xxx xxxxxxxx
xxxx xxxxxx xx

mod

Skandia Danmark
Kay Fiskers Plads 9
2300 København S

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har en firmapensionsordning i Skandia Danmark. Han klager over selskabets kursværn for den pågældende pensionsordning.

Af klageskemaet dateret den 17/9 2010 fremgår bl.a.:

"**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
…
Skandia er det eneste selskab som stadig har kursværn, hvilket må siges og udnytte situationen, samtidig tilbyder de nye kunder (eller penge som de kalder det 3½ % i rente) og gamle kun 1,5 %. Det vil sige de bruger mine låste penge til at give nye højere renter.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Fjernelse af kursværn."

Selskabet har i brev af 7/10 2010 til nævnet bl.a. anført:

"Skandias redegørelse:

Klager oprettede primo 2008 en pensionsordning i Skandia Bonuspension (gennemsnitsrenteprodukt) ved overførsel af opsparing fra Skandia Link (markedsrenteprodukt).

Der er tale om produkter i hver sin juridiske enhed.

I oktober 2008 anmeldte Skandia sats for kursværn i Skandia Bonuspension til Finanstilsynet, gældende for policer med en nytegningsdato før 1. oktober 2008.

Kursværnet blev af Skandia indført i dialog med Finanstilsynet og med orientering til Forbrugerrådet.

Kursværnet er indført som følge af den verdensomspændende finansielle krise, der medførte store tab på finansielle aktiver.

Kursværnet er et udtryk for ansvarlig virksomhedsledelse, og sikrer at kontributionsprincippet overholdes.

Med et kursværn sikrer Skandia kundernes pensionsopsparing i Skandia Bonuspension mod spekulation fra kunder, der mener der er kortsigtede fordele ved at flytte deres pension før tid, og ved i det hele taget at sikre Skandias Bonuspensions fortsatte kundebestand, således at også kunder, der ikke længere ønsker deres opsparing placeret i Skandia Bonuspension, er med til at bære et tab opstået, mens de var kunder i Skandia Bonuspension. Skandias Bonuspensions blivende kunder skal ikke stå med en regning, der ikke er deres.

I modsætning til andre kommercielle pensionsselskaber opbygger Skandia nemlig ikke reserver, men tilfører afkastet til kundernes opsparing, dvs. at det tilstræbes, at depotrenten stort set svarer til Skandias faktiske afkast.

Skandia har loyalt oplyst kunderne om forholdene omkring kursværnet i Skandia Bonuspension, både ved adresseret information og via Skandias hjemmeside, Bilag ...

Skandias administration af kursværnet er i overensstemmelse med bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder, Bilag ...

Skandia opgør kursværnet månedligt, og Skandias kunder pålægges alene det reelle kursværn, hvilket er i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer, Bilag ... Kursværnet er - modsat klagers antagelser - ikke en forretning for Skandia, men som beskrevet, en beskyttelse af den blivende kundebestand i Skandia Bonuspension.

Klager kan fortsat frit overføre sin opsparing i Skandia Bonuspension til Skandia Link, dvs. at Skandia ikke opkræver administrative omkostninger eller gebyrer for en sådan overførsel. Aktuelt vil et helt eller delvist genkøb af opsparingen i Skandia Bonuspension være forbundet med fradrag for kursværn svarende til den aktuelle sats.

Med virkning fra 1. januar 2010 hævede Skandia depotrenten i Skandia Bonuspension til 3,5 % for 'nye penge', dvs. at ethvert pensionsbidrag indbetalt 1. januar 2010 eller senere forrentes med 3,5 %, hvorimod kundernes eksisterende pensionsopsparing og -indbetalinger fra før 1. januar 2010 fortsat forrentes med 1,5 %, Bilag ...

Forrentningen på 3,5 % for 'nye penge' pr. 1. januar 2010 er i overensstemmelse med det fordelingsmæssige kontributionsprincip i Skandia Bonuspension. Eftersom Skandia som beskrevet ikke opbygger reserver, får nye kunder heller ikke glæde af tidligere og nuværende kunders opsparing. Omvendt skal nye kunders penge ikke gå til gæld opbygget af tidligere og nuværende kunder.

Renten på 3,5 % for 'nye penge' fra 1. januar 2010 skal varetage ovenstående hensyn, og kommer som beskrevet nye som nuværende kunder til gode.

Skandia har anmeldt renten til Finanstilsynet.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at Skandia ingen interesse har i at opretholde et kursværn længere end nødvendigt. Hvornår Skandias kursværn atter er 0 [nul] afhænger af udviklingen på de finansielle markeder."

Hertil bemærker klageren i brev af 8/11 2010 til nævnet, at han kun havde haft den pågældende pensionsordning i 2 måneder, da aktiemarkedet gik ned og kursværnet indført.

Af selskabets brev af 15/11 2010 til nævnet fremgår bl.a.:

"Skandia skal til klagers orientering (på ny) oplyse, at:

- Skandia er som finansiel virksomhed under tilsyn af Finanstilsynet,
- Skandias kursværn er indført og anmeldt i dialog med Finanstilsynet, og Skandias administration af kursværnet følger Finanstilsynets retningslinjer,
- Da Skandia indførte kursværnet i oktober 2008 blev det opgjort til 15 %. Kursværnet er løbende reguleret i overensstemmelse med de foreliggende retningslinjer, og er aktuelt opgjort til 0,8 %."

Sekretariatet har opfordret selskabet til at beskrive adgangen til at indføre kursværn.

I brev af 7/7 2011 til nævnet har selskabet bl.a. anført:

"Af klagers forsikringsbetingelser og dækningsoversigt fremgår det, at al bonus er ugaranteret. Samme steder er det oplyst, at klager har mulighed for at foretage tilbagekøb. Tilbagekøbsværdien/genkøbsværdien er ikke garanteret.

Skandia Livsforsikring A/S' til enhver tid gældende bonusregulativ og anmeldte tekniske grundlag, er en del af pensionsaftalen med klagers arbejdsgiver.

Forsikringsaftalen følger desuden bonusregulativer og tekniske grundlag, uanset om dette fremgår eksplicit for forsikrede eller ej.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at forsikringen er omfattet af det til enhver tid gældende bonusregulativ.

Af det tekniske grundlag fremgår, at
'Selskabets bestand består af forsikringer etableret fra 1.1.2001. Bonus anvendes til ugaranterede forhøjelser, genkøbsværdien er ikke garanteret, og der er ingen betaling for rentegaranti.

Forsikringerne er således alene omfattet af ydelsesgaranti, der ikke omfatter bonusdelen.'

Vedr. tilbagekøbsværdi har Skandia beskrevet følgende:
'Tilbagekøbsværdien udgør den samlede nettoreserve, incl. nettoreserven for bonustillægsydelsen, med fradrag af GEBYR-B, jf. Satsbilag.

Det skal bemærkes, at nettoreserven for bonustillægsydelsen kan være negativ.

Tilbagekøb og overførsel, jf. 4.3.2., kan i henhold til forsikringsbetingelserne kun finde sted med 14 dages varsel til udløbet af en kalendermåned.

Ved tilbagekøb af forsikringer oprettet med en samlet årlig indbetaling på over INDSKUDSGRÆNSE-B beregnes kursværn som forskellen mellem det faktiske afkast efter PAL og risiko forrentning siden forsikringens oprettelse og den på forsikringen tilskrevne depotrente, jf. det anmeldte bonusregulativ. Hvis kursværnet overstiger GEBYR-B, fratrækkes kursværn før udbetaling.'

Af Bonusregulativet for Skandia Livsforsikring A/S fremgår, at

'Forrentning finder sted med depotrente, som indgår i bonusberegningen, jf. afsnit 4.

Depotrenten er gældende for 1 måned ad gangen, og anmeldes forud. Anmeldelse finder altid sted forud for et nyt kalenderår. Hvis der i løbet af kalenderåret ikke finder anmeldelse sted, er foregående måneds depotrente fortsat gældende.

Depotrenten kan være mindre end grundlagsrenten eller endog negativ.

Det kan ved månedens udgang anmeldes en korrektion af den forud anmeldte depotrente. En sådan korrektion finder kun sted, såfremt udviklingen i selskabets formueafkast, solvens og/eller genkøbsbegæringer gør det nødvendigt.'

Skandia kan dermed fastsætte negativ bonus hvis økonomiske forhold tilsiger det.

Skandia kunne som konsekvens af den verdensomspændende finansielle krise have valgt at nedskrive hele bestandens policer med en negativ bonus på 15 %.

Kursværn er et alternativ til negativ bonus og en mindre indgribende form for regulering end ovenstående.

Kursværn påvirker ikke hele bestanden, men alene de kunder, der gennem tilbagekøb/genkøb ønsker at opsige deres forsikringsaftale før tid.

I dialog med Finanstilsynet blev løsningen med kursværn derfor valgt. Kursværnet blev løbende reguleret i overensstemmelse med retningslinjerne givet af Finanstilsynet.

Skandia har med bonusregulativet, der er en del af det tekniske grundlag, adgang til at nedskrive policerne med negativ bonus. Skandia valgte dog af kundehensyn en mindre indgribende regulering, nemlig at lade tilbagekøb/genkøb være omfattet af fradrag for kursværn. Bonusregulativet er en del af pensionsaftalen med klagers arbejdsgiver, og det fremgår af klagers forsikringsbetingelser, at klager er omfattet af det til enhver tid gældende bonusregulativ. Tilbagekøbsværdien/genkøbsværdien er ikke garanteret.

Det er afslutningsvis væsentligt at være opmærksom på, at Skandia ikke kunne have undladt at gøre noget, dvs. undladt at enten nedskrive bestanden med en negativ bonus eller fastsætte kursværn. Et genkøb til en kunde uden anvendelse af kursværn ville nemlig have tilført de tilbageværende kunder et tab. Skandia ville dermed have overtrådt reglerne om kontribution."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"1**0 Tilbagekøb**

10.1 Forsikringstageren har ret til at ophæve forsikringen og få tilbagekøbsværdien udbetalt, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- præmiebetalingen er ophørt,
- der er ikke opnået ret til præmiefritagelse,
- der udbetales ikke løbende ydelser og
- værdien af forsikringsdækningen ved død er større end tilbagekøbsværdien.

10.2 Begæring om tilbagekøb skal ske skriftligt med mindst 14 dages varsel til den 1. i en måned.

11 Bonus

11.1 Forsikringen får beregnet og tilskrevet bonus efter Skandia Livs til enhver tid gældende bonusregulativ.

11.2 Den tilskrevne bonus er ikke garanteret."

Nævnet udtaler:

Kursværnet medfører, at der ved et eventuelt tilbagekøb fratrækkes et beløb som alternativ til negativ bonus. Kursværnet er behørigt anmeldt til Finanstilsynet, der påser, at betingelserne herfor er opfyldt.

Efter forsikringsbetingelserne er tilbagekøbsværdien ikke garanteret.

Nævnet kan herefter ikke give klageren medhold.

Derfor

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand